

Рейтинговий звіт ВТВВ 001-009 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	ПАТ «БТА Банк»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	25.09.2007 р.
Дата оновлення:	21.10.2011 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «БТА Банк» за 2009-2010 рр. та I півріччя 2011 року, а також внутрішню інформацію, надану компанією у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) «4» – висока надійність. Банк достатньо надійний, але більш чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних чинників, ніж банк з рейтингом «5». Ймовірність виникнення проблем із своєчасним поверненням вкладу невелика.

Рейтингова історія

Історію кредитного рейтингу ПАТ «БТА Банк» наведено у таблиці нижче.

Дата	25.09.2007	26.02.2008 - 14.03.2011	21.10.2011
Рівень рейтингу:	uaBBB	uaBBB	uaBBB
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підтвердження

Історію рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БТА Банк» наведено у таблиці нижче.

Дата	24.02.2009	13.08.2009 - 14.03.2011	21.10.2011
Рівень рейтингу	4	4	4
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «БТА Банк» підтримується:

- високими показниками капіталізації;
- достатніми показниками ліквідності та збалансованістю активів та пасивів за строками до погашення.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «БТА Банк» обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що може негативно вплинути на показники ліквідності та капіталізації;
- обмеженими можливостями щодо залучення клієнтів, що зумовлено недостатнім розвитком регіональної мережі та карткового бізнесу;
- збитковою діяльністю, що обумовлена погіршенням якості активів;
- низькою діловою активністю та збереженням складної ситуації в окремих галузях економіки, що обмежує платоспроможний попит на кредитування та негативно впливає на фінансові показники Банку.

Основні фінансові показники ПАТ «БТА Банк»

Показник	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11	01.04.11	01.07.11
Активи, млн. грн.	287,44	1158,51	3178,43	3202,13	3656,28	3452,12	3764,29	3834,32	4419,39	4803,30
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	236,44	822,15	2268,56	2384,65	2280,23	2109,06	2670,56	2932,71	3295,92	3443,16
Кошти клієнтів, млн. грн.	146,75	648,14	537,10	571,35	643,41	640,94	808,90	817,32	898,97	1118,94
Власний капітал, млн. грн.	61,51	67,13	1532,18	1535,42	1535,39	1536,97	1523,64	1535,58	1516,94	1496,54
Доходи, млн. грн.	26,32	99,61	372,27	437,30	91,11	164,52	234,76	321,13	107,06	216,41
Витрати, млн. грн.	24,31	97,65	361,61	434,15	90,66	163,87	248,87	315,24	138,27	268,38
Чистий операційний дохід, млн. грн.	15,15	56,53	231,49	308,21	60,92	97,93	129,18	176,75	64,91	124,89
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	2,99	3,44	9,11	3,91	0,44	0,65	-14,11	3,90	-31,21	-51,49
Чистий прибуток, млн. грн.	2,02	1,96	10,66	3,15	0,44	0,65	-14,11	5,89	-31,21	-51,97
Доходність активів (ROA) ¹ , %	0,70	0,17	0,34	0,10	-	-	-	0,15	-	-
Доходність капіталу (ROE) ² , %	3,28	2,91	0,70	0,21	-	-	-	0,38	-	-

¹ Значення (ROA) на звітну дату

² Значення (ROE) на звітну дату

Резюме

Публічне акціонерне товариство «БТА Банк» засновано у 1992 року. Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві, ліцензіях і дозволах. Банк розташовується за адресою: Україна, 01032, м. Київ, вул. Жилянська, буд. 75. Станом на 1 липня 2011 року у рейтингу НБУ за розміром чистих активів ПАТ «БТА Банк» посідає 37 місце серед 176 фінансових установ та належить до II групи банків.

За I півріччя поточного року у структурі основних акціонерів змін не відбулося: акціонерами ПАТ «БТА Банк» є юридичні та фізичні особи. Істотну участь у статутному капіталі має казахське АТ «БТА Банк» (49,9883% прямої участі).

Регіональна мережа охоплює 9 областей України. Майже половину всіх структурних підрозділів зосереджено в Київській області. Протягом I півріччя поточного року було відкрито 2 відділення у Житомирській та Київській областях. Разом з тим, в силу об'єктивних причин, у II кварталі 2011 року призупинено діяльність відділення у м. Судаку (за умови зміни його місцезнаходження в подальшому). Станом на 01.07.2011 р. обслуговування клієнтів здійснюється у Головному офісі та 23 відділеннях.

За профілем діяльності ПАТ «БТА Банк» є універсальною кредитно-фінансовою установою, що надає широкий спектр послуг корпоративним клієнтам та приватним особам. Проте у своїй діяльності Банк орієнтується переважно на кредитування суб'єктів господарської діяльності, а в індивідуальному бізнесі основний акцент ставиться на залучення ресурсів. Протягом I півріччя 2011 року загальна кількість клієнтів Банку зросла на 17%, або майже на 4,5 тисячі осіб, переважно за рахунок залучення фізичних осіб на обслуговування поточних рахунків. Станом на 01.07.2011 р. клієнтська база налічувала 30,6 тис. клієнтів, 92,5% яких – приватні особи.

Розвиток карткового бізнесу Банку ґрунтується на співпраці з МПС VISA та MasterCard. Кількість емітованих карток МПС MasterCard зростає. Активно відбувається залучення й обслуговування юридичних осіб у рамках зарплатних проектів (реалізовано 136 зарплатних проектів, які включають майже половину клієнтів карткового бізнесу), розширюється власна інфраструктура обслуговування карткового бізнесу Банку (50 банкоматів станом на 01.07.2011 р.). Партнерами з обслуговування БПК виступають банківські установи, які є членами мережі банкоматів «Атмосфера».

Спрямування значного обсягу коштів на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій призвело до від'ємного значення фінансового результату за підсумком діяльності I півріччя поточного року та, відповідно, до зменшення обсягу власного капіталу. Станом на 1 липня 2011 року власний капітал Банку складає 1 496,54 млн. грн., у т. ч. статутний капітал – 1 500 млн. грн. Рівень покриття активів та кредитно-інвестиційного портфеля

власним капіталом є високим, що зменшує кредитні ризики Банку. Обсяг коштів, інвестованих в основні засоби є незначним.

Протягом аналізованого періоду обсяг коштів, залучених від банків є вагомим, проте операції є виключно короткостроковими і виконано переважно на умовах SWAP. Диверсифікація ресурсної бази за основними кредиторами дещо покращилася. Станом на 01.07.2011 р. кошти 20 найбільших кредиторів формують 37,9% зобов'язань.

Поступове відновлення довіри кредиторів до банківської системи та активне залучення на обслуговування клієнтів сприяло збільшенню обсягу клієнтських коштів, які формують третину обсягу зобов'язань. Клієнтський депозитний портфель, що більше ніж на 90% формується коштами, залученими від фізичних осіб, є добре диверсифікованим за основними вкладниками. Портфель коштів корпоративних клієнтів добре диверсифікований за видами економічної діяльності. Клієнтські кошти залучені переважно на довгостроковій основі.

Клієнтський кредитний портфель є основною складовою активів. У структурі клієнтського кредитного портфеля переважають кредити, надані суб'єктам господарювання. За строками користування кредитними коштами переважають довгострокові кредити, а за цільовим використанням – кредити, надані у поточну діяльність. Обсяг іпотечних кредитів залишається незначним, але в портфелі кредитів, наданих фізичним особам, питома вага іпотечних кредитів перевищує 57%. Основна валюта кредитування – національна, проте кредитами, наданими в іноземній валюті, сформовано третину обсягу клієнтського кредитного портфеля.

Виходячи зі спрямованості Банку на кредитування корпоративних клієнтів, актуальною залишається концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що підвищує залежність Банку від фінансового стану його найбільших клієнтів: кредити 20 найбільших позичальників станом на 1 липня 2011 року формують 78,8% заборгованості за кредитами клієнтів, що відповідає 117,5% капіталу I рівня. Щодо диверсифікації кредитів, наданих суб'єктам господарювання за видами економічної діяльності слід зазначити, що кредитами, наданими підприємствам, що виконують операції з нерухомим майном та надають послуги у сферах права, бухгалтерського обліку та інжинірингу, надано 47% корпоративних кредитів, що відповідає 59% капіталу I рівня.

Якість клієнтського кредитного портфеля є задовільною. Частка простроченої заборгованості за кредитами клієнтів не перевищує 7%, проте значний обсяг «субстандартної» заборгованості свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості. Рівень резервування за клієнтським кредитним портфелем відповідає його якості. Прострочена заборгованість покривається сформованими резервами більше ніж у 1,5 рази. Банком проводиться робота щодо реструктуризації кредитної заборгованості позичальників.

Працівниками юридичної та інших служб проводиться робота щодо примусового стягнення проблемної заборгованості. ПАТ «БТА Банк» у судових інстанціях різних рівнів виступає позивачем та відповідачем. Переважна більшість позовів подана Банком до контрагентів з питань врегулювання договірних відносин з

кредитування. Кредити окремих позичальників було погашено позичальниками (поручителями) або відшкодовано шляхом реалізації забезпечення. Разом з тим, певний обсяг безнадійної до повернення заборгованості було списано.

Основними видами забезпечення є майнові права на депозити та нерухоме майно, а чистий кредитний ризик складає 20,5%.

Маючи відповідні ліцензії, Банк є учасником ринку цінних паперів. Портфель цінних паперів Банку сформовано ОВДП³, акціями підприємств різних видів економічної діяльності. Ліквідність цінних паперів машинобудівельного підприємства є низькою, проте їх обсяг є незначним, а резерви під знецінення сформовано у повному обсязі.

Високоліквідні активи ПАТ «БТА Банк», частка яких станом на 01.07.2011 р. складає 7,3%, переважно сформовано коштами на НОСТРО рахунках, а також готівковими коштами та банківськими металами. На кореспондентському рахунку в НБУ підтримуються кошти в обсязі, необхідному для поточного обслуговування клієнтів.

Значення показника швидкої ліквідності, який характеризує здатність розраховуватись за поточними зобов'язаннями, є високим. Значення показників ліквідності значно перевищують нормативні значення, встановлені НБУ, та достатні, щоб нівелювати ризики. Активи та пасиви збалансовані за строками до погашення.

У ході перевірок діяльності Банку контролюючими органами протягом I півріччя поточного року виявлено деякі порушення, проте сума штрафних санкцій є незначною.

Протягом аналізованого періоду ПАТ «БТА Банк» дотримувалось нормативів, встановлених НБУ. Значення економічних нормативів Банку є прийнятними.

Збільшення обсягу чистого операційного доходу від основної діяльності за підсумком I півріччя поточного року порівняно з аналогічним періодом минулого року (більше ніж на 18%) та помірний рівень загальних адміністративних витрат (за підсумком I півріччя 2011 року відповідають 31% обсягу валового доходу) дозволили підтримати коефіцієнт ефективності діяльності на прийнятному рівні. Збільшення обсягу резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій стало основною причиною збиткової діяльності фінансової установи за підсумком I півріччя поточного року.

Планом ПАТ «БТА Банк» на 2011 рік передбачено збільшення обсягу активів. Банк продовжить активно працювати на міжбанківському ринку. При проведенні активних операцій значна увага буде зосереджена на покращенні якості кредитного портфеля: консервативна кредитна політика, реструктуризація проблемної заборгованості, а також ліквідація неприбуткових активів (продаж). У ресурсній базі головний акцент ставитиметься на залученні депозитів клієнтів.

³ В таблиці 3.5. враховуються у рядку високоліквідні активи

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ «БТА Банк» підтверджено на рівні uaBBB, прогноз «стабільний», рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) підтверджено на рівні «4».

Додатки

Дані балансу ПАТ «БТА Банк», млн. грн.

Показник	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11	01.04.11	01.07.11
Активи										
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	21,21	111,28	168,33	84,57	112,96	122,69	130,26	92,88	113,04	169,40
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	30,54	36,45	274,93	281,56	273,43	28,42	17,74	18,12
Кошти в інших банках	43,20	179,95	1506,05	1494,45	1109,74	1038,80	1199,44	1215,14	1498,93	1641,79
Кредити клієнтам	199,32	750,02	1287,60	1541,18	1473,52	1396,42	1699,18	2049,41	2155,45	2221,07
Цінні папери	10,50	19,10	133,99	62,75	62,03	61,62	61,62	71,67	79,89	79,82
Довгострокові вкладення	13,89	80,29	118,50	119,26	116,02	132,82	135,16	137,76	136,21	131,90
Нараховані доходи	0,74	5,71	28,38	101,47	126,14	130,28	135,18	125,51	145,95	165,18
Резерви	-4,02	-12,77	-117,54	-272,39	-295,71	-299,57	-316,48	-259,08	-315,88	-362,79
Інші активи	2,60	24,92	22,60	34,40	676,65	587,50	446,48	372,61	588,06	738,81
Разом активів	287,44	1158,51	3178,43	3202,13	3656,28	3452,12	3764,29	3834,32	4419,39	4803,30
Зобов'язання										
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	54,89	405,63	1044,52	1034,01	777,67	680,28	972,73	1143,88	1452,73	1490,74
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	104,19	399,37	134,45	321,06	331,72	232,20	242,03	130,62	164,79	205,40
Кошти фізичних осіб	42,56	248,77	402,65	250,29	311,69	408,74	566,87	686,70	734,18	913,54
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	19,79	19,79	39,24	40,43	40,43	40,43	40,43	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	1,55	9,29	10,73	7,65	7,81	8,93	9,60	10,34	12,16	14,21
Інші зобов'язання	2,95	8,54	14,67	13,29	651,57	544,57	408,98	327,20	538,58	682,86
Разом зобов'язань	225,93	1091,38	1646,26	1666,72	2120,89	1915,16	2240,64	2298,74	2902,45	3306,76
Власний капітал										
Сплачений статутний капітал	48,10	47,85	1500,00	1500,00	1500,00	1500,00	1500,00	1500,00	1500,00	1500,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	3,47	5,49	8,06	18,67	18,67	21,82	21,82	21,82	21,82	28,32
Результат минулих років	0,58	0,58	0,58	0,58	3,73	0,58	0,58	0,58	6,50	0,00
Результати переоцінки	7,34	11,25	12,87	13,02	12,55	13,92	15,36	7,30	19,83	20,19
Фінансовий результат поточного року	2,02	1,96	10,66	3,15	0,44	0,65	-14,11	5,89	-31,21	-51,97
Разом власного капіталу	61,51	67,13	1532,18	1535,42	1535,39	1536,97	1523,64	1535,58	1516,94	1496,54

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «БТА Банк», млн. грн.

Показник	01.01.07	01.01.08	01.01.09	01.01.10	01.04.10	01.07.10	01.10.10	01.01.11	01.04.11	01.07.11
Доходи										
Процентні доходи	21,49	67,40	200,68	397,75	86,81	165,85	243,56	337,38	101,63	203,06
Комісійні доходи	3,63	17,67	33,30	37,91	9,76	12,70	16,01	19,78	2,86	7,81
Результат від торговельних операцій	0,69	11,12	64,08	4,91	-6,04	-14,28	-25,66	-36,77	1,97	3,46
Інші операційні доходи	0,47	1,51	74,01	-3,59	0,55	0,17	0,74	0,58	0,41	1,27
Інші доходи	0,05	1,88	0,20	0,31	0,03	0,08	0,11	0,16	0,04	0,09
Повернення списаних активів	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15	0,73
Всього доходи	26,32	99,61	372,27	437,30	91,11	164,52	234,76	321,13	107,06	216,41
Витрати										
Процентні витрати	7,88	30,61	95,02	63,30	22,76	46,63	72,79	102,57	35,95	74,97
Комісійні витрати	1,36	0,78	1,76	1,93	0,35	0,87	1,30	2,03	0,48	1,11
Інші операційні витрати	1,89	9,78	43,80	63,56	7,05	19,02	31,38	39,61	5,53	14,63
Загальні адміністративні витрати	13,73	46,28	131,82	144,30	34,75	65,96	95,88	129,39	33,37	67,09
Відрахування в резерви	-1,52	8,73	90,75	160,30	25,75	31,40	47,52	43,62	62,94	110,12
Податок на прибуток	0,97	1,48	-1,55	0,76	0,00	0,00	0,00	-1,99	0,00	0,48
Всього витрати	24,31	97,65	361,61	434,15	90,66	163,87	248,87	315,24	138,27	268,38
Фінансовий результат	2,02	1,96	10,66	3,15	0,44	0,65	-14,11	5,89	-31,21	-51,97